

איתני העצלנות

אירלנד

צייר א. מונין

לארוג בד מכל אלה. וביום השלישי
לתפור מהבד הזה תריסר כותנות."
"זה נפלא!" השתומם הנסיך "נערה כזו
הייתה בוודאי מועילה מאוד לאמי. אנא,
תעשי לי טובה, גברת. תלבשי לבתך,
בבקשה, ברדס ומעיל ותסכימי שתשב
מאחוריי על הסוס. הו, אמא שלי תהיה
ממש מאושרת! ואולי תרצה אפילו
שבתך תהיה לי לאישה. כמובן אם
איתני בעצמה לא תתנגד."
האלמנה הענייה לא ידע מה לעשות
מרוב שמחה. אך מיד נבהלה. מה יהיה
אם התרמית תתגלה?
אך לא היה לה זמן להתלבט כי איתני
כבר ישבה על הסוס מאחורי הנסיך
והוא אתה, ועם כל המלווים שלו, נסעו
משם, כשבידי האלמנה משאירים ארנק
כסף כבד.
המלכה תחילה לא ראה בעין יפה

אספר לכם עכשיו על אלמנה ענייה
אחת. הייתה לה בת איתני, יפה,
יפהפייה, ועליזה כמו בוקר בהיר.
אלא שעצלנית הייתה גדולה, כמו חזיר.
ותסלחו לי על ההשוואה הזו.
וקרה שאמא האלמנה הייתה ויום אחד
במצב רוח גרוע, והתחילה לנזוף בבת
העצלנית בקולי קולות ובמילים קשות.
ובדיוק אז עבר ברכיבה ליד ביתם
הנסיך בעצמו.
"וי!" קרא הנסיך "על מי את כועסת כל
כך? מה עשתה לך הנערה היפה הזו?"
האישה התביישה להודות שיש לה בת
עצלנית כזו ואמרה:
"אבל לא, הוד רוממותו, אינני כועסת.
להפך, אני משבחת את בתי איתני על
העבודה הטובה שלה. האם תאמין,
הוד רוממותך, איתני יכולה ביום אחד
לטוות חמישה סלילי חוטים! וביום שני

כשבנה הנסיך הביא אתו נערה כפרית פשוטה. נכון, יפה, יפה ביותר. אבל כשהנסיך סיפר לה איזו אומנית היא איתני בטווייה, אריגה ותפירה, חשבה המלכה שאין מחיר לנערה הזו. והנסיך, אחרי שרק נח רגע, לחש לאיתני שאם היא רוצה להתחתן אתו, היא חייבת למצוא חן בעיני אמו המלכה. ככל שעבר הזמן כך התקרבו הנסיך והנערה זו לזה. אבל.. כשהגיע זמן ללכת לישון, המלכה-אם הובילה את איתני לחדר שינה. ושם עמד כבר גלגל טווייה ולידו בסל נחה חבילה גדולה של סיבי פשתן. "את יכולה להתחיל בעבודה כבר מחר בבוקר" אמרה המלכה "ואני מקווה שעד מחרתיים בבוקר נראה כבר סלילי חוט יפים." בלילה הזה איתני לא עצמה את עיניה.

היא בכתה מאוד והצטערה שלא שמעה בקולה של אמא ולא למדה לטוות ולארוג. למחרת היא ניגשה לעבודה בלב כבד. אך החוט לא נשמע לה ונקרע מדי רגע. והוא נעשה פעם דקיק כמו קור עכביש ופעם עבה, ממש כמו חבל של מפרש. ובסוף, בבושה גדולה, היא הורידה את ידיה ופרצה בבכי מר. ופתאום, משום מקום, הופיעה לפניה אישה זקנה קטנטונת, בנעליים ענקיות, ושאלה: "מה קרה, יפהפייה?" "אני צריכה עד מחר בבוקר לטוות חוטים מהפשתן הזה. אך כמה שאני לא משתדלת, שום דבר לא מצליח לי" בכתה איתני. "אל תתעצבי. את רוצה אולי שאעזור לך? אעשה זאת ברצון אם רק תבטחי

לי שלמסיבת החתונה עם הנסיך
הצעיר תזמיני את הזקנה גדולת-רגל.
האם לא תתביישי להזמין אותי?"
"אני מבטיחה, מבטיחה!" שמחה איתני
"בוודאי אזמין אתך ברצון ואדאג לך
במשך כל החיים."
"נו, לדאוג לי את לא צריכה. תשני
עכשיו בשקט ומחר תישארי בחדר
שלך עד שעת הטה. למלכה תוכלי
להגיד שתבוא לראות את החוטים
מחרתיים בבוקר, עם הזריחה."
והיה כפי שאמרה הזקנה. בבוקר
המלכה ראתה סלילי חוטים דקים
וישרים, כפי שרק ניתן היה לחלום.
"בחורה מוצלחת" שמחה המלכה
"ממש זהב הנערה הזו." ולאיתני אמרה
"עכשיו אצווה להביא לך את הנול
המלכותי שלי, עשוי מעץ יקר. אבל
היום אל תעבדי יותר. לעבוד ולנוח,

פרפר מהיר-כנפיים. ולמחרת המלכה
שמחה מאוד כשראתה את הבד המוכן,
כזה דקיק, כזה לבן. ממש נס!
"הו! יקירתי!" אמרה המלכה "עכשיו
לכי להשתעשע יחד עם הגברות
והצעירים של חצר המלוכה. לעבוד
ולנוח, לעבוד ולנוח, זה העיקרון שלי!
ואם מחר תתפרי מהבד הזה תריסר
כותונות יפות, תוכלי לתת אחת מהן
במתנה לבני, והוא בוודאי ירצה לשאת
אתך לאישה!"
אפשר היה רק לרחם על איתני
המסכנה. אם היא תצליח לתפור
תריסר כותונות, הנסיך יהיה בעלה לכל
החיים. ואם לא תצליח, תאבד אותו
לתמיד.
איתני יושבה וחיכתה עם המספרים עם
המחט ביד. חיכתה עד הצהריים.
עבר זמן, עוד דקה ועוד דקה, ובסוף

לעבוד ולנוח, זה העיקרון שלי. מחר
עוד תספיקי לארוג בד מהחוטים
האלה. ואז מי יודע..."
מחר...
הו! מחר איתני לא ידעה מה לעשות
מרוב פחד. הרי היא בכלל לא ידעה
לארוג. לא הבינה איך להכין שתי וגם
לא ידעה איך להשתמש בסירה. היא
ישבה מודאגת הרבה זמן מול הנול,
כשלפניה הופיעה פתאום אישה זקנה,
בעלת גוף רחב כמעט כמו הגובה שלה,
כמעט מרובעת. האורחת אמרה
שקוראים לה זקנה מרובעת, וסיכמה
עם איתני, כמו הזקנה גדולת-רגל,
שתזמן למסיבת החתונה, אם תעזור
לאיתני באריגת בד הפשתן.
אחרי היתה של לפנות ערב, כשאיתני
יצאה מהחדר שלה הנסיך כבר המתין
לה. הזמן עבר להם כמו במעוף של

הופיעה לפניה עוד זקנה אחת, בעלת
אף אדום וארוך ביותר. הזקנה
אדומת-אף נהגה כמו קודמותיה
וכשהמלכה הגיעה בבוקר אל איתני,
מצאה שם כבר תריסר כותונות מוכנות,
נהדרות.

מאז לא חשבו בארמון על דבר פרט
לחתונה הגדולה. ותאמינו לי, אבל
הכינו חתונה כפי שעוד לא הייתה בעיר
הזו. בזמן הארוחה החגיגית המלכה
לא דיברה על דבר אלא על כותנות.
היא חלמה על הזמנים הטובים אחרי
החתונה, שבהם תושיב את איתני רק
לטוות, לארוג ולתפור כותונות וחולצות.
החתן החדש לא אהב דברים כאלה
והכלה בוודאי שלא. הנסיך כבר רצה
להעיר על כך למלכת-אם, כשלפתע
ניגש אל השולחן שרת ופנה אל איתני :
"דודה של כבודך, זקנה גדולת-רגל,

לגשת לגלגל טווייה!"
ובאותו רגע שוב ניגש לאיתני השרת
ואמר:

מבקשת רשותך להצטרף למסיבה.
האם מותר להכניס אותה?"
באותו רגע הייתה רוצה איתני להתחבא
תחת האדמה, אך למזלה הנסיך
התערב באומרו:
"אמרו לגברת זקנה גדולת-רגל שנראה
בשמחה כל קרובי המשפחה של
אשתי, והיא מוזמנת לכאן בכל הלב."
הזקנה בעלת רגלים גדולות נכנסה
לאולם והתיישבה סמוך לזוג הצעיר.
הדבר לא מצא חן בעיני המלכה והיא
פנתה אל הזקנה במורת רוח ושאלה:
"הו גברתי, מדוע לך רגליים גדולות
כאלה?"
"כבוד מלכותך! זה כי את כל חיי בליתי
בדושה על דושות גלגלי טווייה. זה
האריך אותן כל כך."
"אני נשבע, יקירתי" אמר באותו רגע
הנסיך לאיתני "שלעולם לא ארשה לך

אדומת-אף, מבקשת שתרשי לה להיכנס למסיבה."
פניה של איתני נעשו אדומות מבושה,
אך בעלה שוב קרא:
"מסור לגברת אדומת-אף שהיא מביאה לנו כבוד גדול בבואה הנה."
בכבוד גדול התקבלה הזקנה השלישית ופונה לה מקום מכובד ליד השולחן.
"גברתי" פנתה אליה שוב המלכה-אם
"אולי תספרי לנו בטובך איך קרה שאפך כל כך ארוך ואדום?"
"ראי, הוד מלכותיך, כל חיי השפלתי את ראשי מעל חולצות וכותונות שתפרתי, ולכן הדם שלי זרם לאפי וגרם לו להאדים" אמרה האישה הזקנה.
"אהובתי" פנה הנסיך לאיתני "אם אי-פעם אראה בידיך מחט, אברח ממך אלף מיל."

"דודתה של כבודך, זקנה מרובעת, מבקשת להצטרף לחגיגה. האם מותר להכניס אותה?"
שוב התביישה איתני באורחת המוזרה, אך הנסיך ציווה מיד להכניס את האורחת. הזקנה התיישבה לשולחן והרימה כוס לבריאות הנוכחים.
"אמרי לי גברתי" פנתה אליה המלכה "איך קרה שקיבלת את צורתך המרובעת כמעט?"
"זה, כבוד מלכותך" ענתה הזקנה המרובעת "כי כל חיי בליתי מול נול האריגה והעברתי את הסירה מצד לצד."
"אני נשבע" קרה אז הנסיך "שאשתי לא תשב לעולם מול נול ולא תעסוק באריגה אפילו שעה אחת!"
ושוב הופיע השרת:
"כבודתך, דודה שלך, הזקנה

ילדות וילדים היקרים שלי. למען האמת
צריך עכשיו להודות, שלמרות הסיפור
המשעשע אולי, הרי שהמסקנה שלו
מוטעית ופסולה. ואם מי מכן, ילדות
חמודות, תרצה לנהוג כפי שנהגה
איתני העצלנית, תיווכחו בעצמכן שלא
יעלה גורלכם כפי שקרה לה.
ראשית, היא הייתה יפה באופן מיוחד,
ואתן אולי יפות, אבל לא כל כך נהדרות
כמו בסיפור. ושנית, עזרו לה שלוש

פיות טובות. ועכשיו אין כבר פיות ואין
נסיכים שעוברים בכפרים כדי לקחת
אתכן לארמון שלהם.
ושלישית, איננו יודעים האם הנסיך
ואיתני היו מאושרים גם כאשר התבגרו
ונוכחו איזה בעיות וקשיים עומדים
לפניהם בחייהם המבוגרים.
וכפי שאומרים הזקנים:
הנעורים לא יודעים מה היא הזקנה,
והזקנה כבר שכחה מה הם הנעורים.